

Legenda Sfintei Vineri – între sacru și diabolic

Studiul discută rolul Sfintei Vineri (Sfânta Paraschiva) în cultura populară românească, comparând texte canonice și textele apocrife incluse în manuscrisul *Codex Sturdzanus*. Conform legendei apocrife, sfânta a fost martirizată într-o zi de vineri și, înainte de a muri, i-a binecuvântat pe credincioșii care respectă această zi. Legenda conține o dublă explicație privind semnificația acestei zile a săptămânii, ca zi a martiriului sfintei, dar și a crucificării lui Hristos. Imaginea Sfintei Vineri în cultura populară românească este una pozitivă: ea îl ajută pe protagonist să își atingă ținta sau le recompensează pe fetele cuminiți și harnice și le ajută să se mărite. Această trăsătură indică o posibilă legătură între sfânta creștină și zeița Venus. Există însă și povești sau credințe populare în care sfânta apare drept un personaj negativ, cu trăsături demonice, pedepsindu-le aspru pe femeile care lucrează vinerea. Concluzia studiului este că trăsăturile personajului din legenda apocrifă s-au schimbat în decursul timpului, la intersecția dintre concepțiile religioase și practicile muncii gospodărești.